

Olgierd Dziamski
Instytut Logistyki i Magazynowania

Transgraniczne świadczenie usług w Unii Europejskiej

Integracja krajów Wspólnoty Europejskiej realizowana jest od wielu lat na płaszczyznach swobodnego przepływu towarów, kapitału, podróżowania i podejmowania pracy. Prowadzone są również działania mające na celu usunięcie barier ekonomicznych utrudniających prowadzenie działalności gospodarczej pomiędzy krajami członkowskimi. W grudniu 2006 roku została przyjęta „Dyrektywa Usługowa” wprowadzającą swobodę świadczenia usług wewnątrz Wspólnoty. Jej podstawowym celem jest zniesienie przeszkód w rozwoju działalności usługowej między państwami członkowskimi, promowanie zrównoważonego, trwałego postępu gospodarczego i społecznego. Ważną rekomendacją dyrektywy jest wykorzystanie technologii Internetowej (ang. *on-line*) w kontaktach obywateli i przedsiębiorstw z urzędami administracji publicznej. W tym celu Kraje Wspólnoty zbudowały sieć Pojedynczych Punktów Kontaktowych, oferujących wykonanie tradycyjnych procedur administracyjnych związanych z obrotem gospodarczym drogą *on-line*. Istniejące w każdym kraju Pojedyncze Punkty Kontaktowe (na przykład www.eu-go.gov.pl) są techniczną realizacją idei pojedynczego okienka kontaktowego pomiędzy usługodawcą i organami administracji publicznej. Ich podstawowymi zadaniami to dostarczanie informacji o procedurach oraz elektroniczne ich wykonanie bez konieczności osobistej wizyty w wielu urzędach.

Integracja państw Wspólnoty w obszarze świadczenia usług wspierana obecnie jest nowoczesnymi technologiami Interne-

towymi. Od 1 lipca 2011 roku realizowany jest pilotaż projektu SPOCS, który umożliwi przetestowanie nowej technologii informatycznej zbudowanej w celu ułatwienia świadczenia usług transgranicznych we Wspólnocie Europejskiej. W krajach pilotujących zbudowane zostały Punkty Kontaktowe drugiej generacji wykorzystujące obecną we Wspólnocie infrastrukturę informatyczną do łatwego rozpoczęcia świadczenia usług transgranicznych.

Czym jest SPOCS

SPOCS (www.eu-spocs.eu) dostarcza łatwy i bezproblemowy dostęp online do transgranicznych procedur administracyjnych realizowanych w oparciu o istniejącą narodową infrastrukturę. Zbudowana technologia obejmuje sferę publikacji opisu o procedurach, jej bieżącą aktualizację, wykonanie drogą *on-line* transgranicznych procedur, dostarczanie i przechowywanie dokumentów oraz standaryzację formatów wymiany informacji pomiędzy krajami Wspólnoty. Wszystkie opracowane komponenty ułatwiają i stymulują przedsiębiorcę rodzimego do ekspansji swojej działalności na inne rynki Wspólnoty. Odnajdą oni w modułach informacyjnych opisy procedur wraz z wymaganymi dokumentami do rozpoczęcia swojej działalności w obcych państwach. Informacje te są przedstawiane w języku rodzimym oraz mogą zawierać odwołania do krajowych serwisów umożliwiających uzyskanie potrzeb-

nych zaświadczeń. Przełomowym osiągnięciem technologii SPOCS jest faktyczne wykonanie on-line procedur administracyjnych w urzędach obcego państwa bez konieczności opuszczenia biura. Przedsiębiorca będzie mógł wykorzystać posiadane rodzime dokumenty lub w przypadku ich braku łatwo znajdzie wskazówki, gdzie takowe uzyskać. Wszystkie realizowane transakcje są przeprowadzane z wykorzystaniem bezpiecznego, szyfrowanego kanału komunikacyjnego oraz akceptowane są posiadane przez usługodawcę elektroniczne podpisy.

Dla przykładu, polski przedsiębiorca prowadzący biuro podróży zamierza rozszerzyć swoją działalność na terenie Grecji. W tym celu otwiera przeglądarkę internetową na Greckim Pojedynczym Punkcie Kontaktowym (<http://www.ermis.gov.gr>), gdzie znajduje w języku polskim opis wymaganych dokumentów do rejestracji i rozpoczęcia swojej działalności w Grecji. Portal poinformuje go o możliwości skorzystania z posiadanych polskich gwarancji bankowych, które są wymagane jako załącznik do wniosku. Dodatkowo odnajdzie informacje, że może wykorzystać swoją rodzimą firmę oraz wpis do Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych, aby świadczyć usługi w Grecji bez konieczności ponownej rejestracji nowego przedsiębiorstwa. Po wypełnieniu elektronicznego formularza, przedsiębiorca przesyła go wraz z załącznikami bezpiecznym, szyfrowanym kanałem komunikacyjnym oraz czeka na potwierdzenie możliwości rozpoczęcia swojej działalności w Grecji. Bez opuszczania polskiego biura przedsiębiorca załatwił niezbędne formalności i może już świadczyć usługi w tym kraju.

Pilotaż projektu SPOCS w Unii Europejskiej

SPOCS jest międzynarodowym informatycznym projektem badawczym dużej skali. Jego celem jest zbudowanie warstwy integracyjnej dla istniejącej na terenie Wspólnoty sieci Pojedynczych Punktów Kontaktowych. Ma ona ułatwić i stymulować ekspansję poza granice kraju przedsiębiorstw i osób świadczących usługi. W trakcie projektu rozwiązywane były problemy legislacyjne, prowadzono ustalenia w ramach odmienności interpretacji usług przez krajowe systemy administracyjne, ujednolicono opisy procedur i zidentyfikowano wymagane dokumenty w poszczególnych krajach. Prowadzone były prace nad systemem informacyjnym rozwiązującym problem ekwiwalentności krajowych dokumentów z wymaganymi przez obce organy administracyjne. Wszystkie powyższe działania wykorzystane zostały do opracowania wspólnej specyfikacji modułów informatycznych integrujących Punkty Kontaktowe w krajach Wspólnoty. Pilotaż projektu SPOCS dotyczy testowania w warunkach rzeczywistych warstwy integracyjnej wytworzonych wcześniej komponentów. Harmonogram prac projektu składa się z następujących faz:

1. Zidentyfikowanie zapotrzebowań i zaprojektowanie komponentów SPOCS dla obsługi Syndykacji (Syndication), eDokumentów (eDocuments), interoperacyjnych systemów administracji elektronicznej (eDelivery), repozytorium dokumentów (eSafe) oraz interoperacyjnych katalogów elektronicznych (eServices),
2. Wytworzenie oprogramowania dla powyższych komponentów na podstawie wcześniejszej specyfikacji,
3. Wdrożenie ich przez pilotujące kraje,
4. Ocena wyników pilotażu oraz iteracyjna adaptacja specyfikacji i modułów do zmieniających się wymagań,
5. Skalowanie i utrzymanie komponentów SPOCS dla potrzeb Punktów Kontaktowych.

Powyższy proces podzielony został na dwie fale pilotażu. W pierwszej biorą udział: Austria, Grecja, Niemcy, Polska i Włochy. Powyższe kraje rozpoczęły pilotaż od czerwca 2011 roku w zakresie trzech profesji: pośrednik turystyczny, pośrednik w obrocie nieruchomościami oraz mistrz budowlany. W drugiej fazie biorą udział kraje, które przystąpiły do projektu SPOCS w okresie późniejszym: Litwa, Portugalia oraz Słowacja.

wacja. Drugi etap, od października 2011 roku, rozpoczął pilotaż świadczenia usług architekta oraz organizatora turystyki. W Polsce Biuro Podróży STER (<http://www.bpster.com>) skorzystało z technologii SPOCS i rozpoczęło świadczenie usług na terenie Grecji wykorzystując wyłącznie posiadane w Polsce uprawnienia.

Projekt SPOCS zniósł bariery cyfrowe pomiędzy krajami Wspólnoty poprzez dostarczenie technologii informacyjnej, komunikacyjnej oraz zbudował bezpieczne łącza pomiędzy rozproszonymi Punktami Kontaktowymi w poszczególnych krajach.